

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Pc/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200121
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200121.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci navrhovateľky E. toho času IKV, Dom Božieho Milosrdenstva, so sídlom Ľubica, Vrbovská 17, proti manželovi A. o návrhu na určenie výživného pre manželku, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala dňa 21. 01. 2021 na tunajší súd návrh na určenie manželského výživného, ktorým žiadala, aby súd zaviazal manžela prispievať na jej výživu sumou 5,- eur mesačne vždy do 30-teho dňa v mesiaci vopred. Podaný návrh odôvodnila tým, že v súčasnosti je nezamestnaná, nie je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej na príslušnom ÚPSVaR-e, nemá žiaden príjem. V zariadení, v ktorom žije by mala uhrádzať poplatky za stravu a ubytovanie, avšak k žiadosti o pomoc v hmotnej núdzi potrebuje predložiť aj potvrdenie o podaní návrhu na výživné na manželku. Uviedla, že je vo finančnej núdzi. Ako prílohy k návrhu predložila kópiu úradného výpisu z knihy manželstiev (sobášny list) zo dňa 12. 07. 1999, potvrdenie o pobyte v IKV, Dom Božieho Milosrdenstva, so sídlom Vrbovská 17, 059 71 Ľubica. V návrhu žiadala súd o oslobodenie od súdnych poplatkov.

2. Manžel navrhovateľky vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 03. 03. 2021 s podaným návrhom nesúhlasil. Uviedol, že s manželkou nežije v spoločnej domácnosti od roku 2006, ostatných 5 rokov si navrhovateľka neplnila svoju vyživovaciu povinnosť voči trom spoločným deťom. Uviedol, že Okresný súd v Poprade rozsudkami z mesiaca marec 2020 zaviazal navrhovateľku na plnenie vyživovacej povinnosti voči dvom plnoletým dcéram a maloletému synovi, avšak matka súdom určenú vyživovaciu povinnosť neplní, preto nevidí dôvod aby manželke prispieval na jej výživu.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi najmä sobášnym listom, potvrdením o pobyte navrhovateľky v IKV, Dom Božieho Milosrdenstva Ľubica, lustráciami zo systému Sociálnej poisťovne, potvrdením UPSVAR Poprad o vedení navrhovateľky v evidencii uchádzačov o zamestnanie, potvrdením UPSVAR Poprad o poberaní dávky v hmotnej núdzi, Rozsudkami Okresného súdu Poprad č. k. 14P/162/2019 - 24 zo dňa 05. 03. 2020, č. k. 14Pc/9/2020 - 8 zo dňa 05. 03. 2020, a č. k. 14P/39/2020 - 11 zo dňa 06. 03. 2020 (v znení opravného uznesenia 14P/39/2019 - 13 zo dňa 06. 03. 2020) a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Podľa predloženého sobášneho listu navrhovateľka s manželom dňa XX. XX. XXXX uzavreli manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu D., vo zväzku X, ročník 1999, strana XX, por. č. XX. Manželstvo účastníkov konania doposiaľ trvá, nebolo rozvedené.

5. Z manželstva účastníkov konania pochádzajú tri deti, dcéry E., E. a maloletý syn A..

6. Podľa potvrdenia o pobyte v IKV, Dom Božieho Milosrdenstva z 20. 01. 2021 sa navrhovateľka nachádza v útulku Domu božieho milosrdenstva od 25. 09. 2020

7. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 05. 08. 2016 vyplynulo, že navrhovateľka nepoberá žiadne dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou.

8. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Poprad zo dňa 19. 02. 2021 je navrhovateľka od 01. 01. 2021 príjemcom pomoci v hmotnej núdzi v sume 126,30 eur.

9. Manžel vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že s návrhom navrhovateľky nesúhlasí. Uviedol, že o deti, od kedy navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť, sa stará on, navrhovateľka na deti výživné zaplatila len za posledné dva mesiace. Jeho príjem z práce je do 600 eur mesačne. Všetky tri deti žijú s ním, aj napriek tomu, že dve dcéry sú plnoleté. Uviedol, že jedna dcéra ešte chodí na vysokú školu, syn chodí na strednú školu. Poukázal, že výplatu nedostáva stabilne, v presne určený deň, ale niekedy na začiatku mesiaca, niekedy na konci mesiaca. Peniaze z výplaty ledva pokryjú základné celej potreby rodiny na stravu, na bývanie, na výdavky pre deti súvisiace so školou, na cestovné. Mal za to, že z jeho príjmu neostáva ešte aj na úhradu výživného manželke. Ďalej uviedol, že manželka sa len minimálnou sumou podieľa na výžive ich spoločných detí. Pokiaľ spolu žili v spoločnej domácnosti, navrhovateľka pracovala v Nemecku ako opatrovateľka, avšak pre problémy s alkoholom tam nepracovala dlho. Vzhľadom na vyššie uvedené, skutočnosť, že všetku starostlivosť o spoločné deti účastníkov konania zabezpečuje práve on, žiadal, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol.

10. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej Zákon o rodine), manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

V zmysle § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo, na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Vyživovacia povinnosť vzniká uzavretím manželstva, je viazaná na právnu existenciu manželstva a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov. Zásadne teda trvá počas celého trvania manželstva. Bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú alebo nie, vyžaduje sa, aby mali rovnakú životnú úroveň. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí ustanovenie § 75 ods. 2, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Je potrebné spoľahlivo zistiť dôvody, ktoré viedli niektorého manžela k neplneniu vyživovacej povinnosti.

12. Právo oprávneného na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Podľa vyššie uvedeného ustanovenia teda nemožno priznať výživné len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane oprávneného. Predpokladá sa teda také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobí stratu práva priznať výživné.

13. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Nie sú presne definované a vychádzajú zo všeobecne akceptovaných mravných princípov prevažnej časti spoločnosti. Súd ich vždy posudzuje v každom individuálnom prípade v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v čase a mieste.

14. Návrh na určenie vyživovacej povinnosti voči manželovi možno podať nielen vtedy, ak na strane jedného z manželov existuje sociálna odkázanosť, ale aj vtedy ak je spravodlivé dorovnať ich životnú úroveň.

15. Oprávneným z tejto vyživovacej povinnosti - vyživovacej povinnosti medzi manželmi je manžel, aktívna legitímácia vzniká, ak je jeho životná úroveň nižšia, než životná úroveň druhého manžela, resp. ak druhý manžel neprispieva na výživu tak, aby ich životná úroveň bola zásadne rovnaká. Povinným je druhý manžel, táto povinnosť sa nedá vylúčiť ani obmedziť a ani zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva počas trvania manželstva nemá vplyv na jej existenciu.

16. Na základe vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľky na určenie manželského výživného nie je možné vyhovieť. Navrhovateľka nie je zamestnaná, od januára 2021 je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. Príjem manžela navrhovateľky síce predstavuje v priemere 600 eur mesačne, súd však konštatuje, že vyživovacia povinnosť manžela voči všetkým trom deťom naďalej trvá. Z výsluchu manžela vyplýva, že finančné prostriedky mu ledva postačujú na prevádzku domácnosti, stravu, cestovné a pokrytie základných životných potrieb troch detí. Na základe vykonaných lustrácií súd zistil, že navrhovateľka od mesiaca január 2021 pobera dávkou v hmotnej núdzi vo výške 126,30 eur mesačne. Príjem, ktorý manžel po odpočítaní výdavkov celej rodiny dosahuje, mu teda neumožňuje prispievať na výživu manželky. Súd má za to, že v danom prípade by priznanie manželského výživného navrhovateľke zo strany manžela bolo v rozpore s dobrými mravmi. Možno konštatovať, že po zohľadnení výdavkov manžela je životná úroveň manželov v zásade rovnaká.

17. S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd návrh navrhovateľky na určenie manželského výživného manželke zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Navrhovateľka vo svojom návrhu žiadala súd o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Nakoľko v konaní o určenie manželského výživného je navrhovateľ podľa ust. § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. zákon Slovenskej národnej rady o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, oslobodený od platenia súdneho poplatku zo zákona, súd o oslobodení navrhovateľky od platenia súdneho nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.